

Наталія Проскурка
старший викладач, м. Київ

Дослідження когнітивної складової автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій

Світ, у якому ми живемо, щороку стає дедалі складнішим, динамічнішим; тому інтеграція в сучасне суспільство і знаходження свого місця в житті вимагають дедалі більших зусиль і компетентностей від кожної людини. Потрібно не просто багато знати, але й уміти постійно розширювати й оновлювати знання, відкидаючи ті, що не витримали перевірки досвідом і часом. Доводиться постійно розв'язувати численні проблеми на роботі й в особистому житті, прогнозувати розвиток подій і змінювати свої плани і методи їх здійснення.

Отже, сьогодні тільки та людина може повноцінно діяти у мінливому світі, яка здатна зробити самостійний вибір, прийняти самостійне рішення. Всі ці обставини зумовлюють потребу в оволодінні сучасними компетентностями, які дають можливість реалізувати в житті пізнавальний, творчий, комунікативний і естетичний потенціали. Такі потенціали грають роль динамічних домінант, які компетентнісно спрямовують процес розвитку і саморозвитку особистості.

У нашому дослідженні автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій брали участь 212 студентів Національного авіаційного університету, що навчаються за напрямами підготовки: комп'ютерні науки; комп'ютерна інженерія; програмна інженерія; безпека інформаційних і комунікаційних систем; системи технічного захисту інформації; управління інформаційною безпекою, з них – 162 чоловічої, та – 50 жіночої статі віком від 17 до 22 років. Відповідно до виділеної нами структури автопсихологічної компетентності входить і когнітивний компонент.

Когнітивний компонент автопсихологічної компетентності містить сукупність знань майбутніх фахівців з інформаційних технологій про зміст і показники автопсихологічної компетентності загалом і особистісного розвитку

зокрема. Цей компонент характеризує обізнаність фахівця з інформаційних технологій щодо способів професійного самовдосконалення, сильних і слабких сторін власної особистості та професійної діяльності, про те, що і як потрібно зробити по відношенню до самого себе, щоби підвищити якість своєї праці та забезпечити самореалізацію особистісного потенціалу.

Дослідження когнітивного компоненту автопсихологічної компетентності здійснювалося за розробленим нами опитувальником, в якому визначався рівень знань майбутніх фахівців з інформаційних технологій щодо змісту та показників особистісного розвитку, методів самопізнання, саморегуляції, самовдосконалення тощо.

За результатами нашого дослідження більшість студентів мають частково правильні знання з сутності понять «компетентність», «саморозвиток», «саморегуляція», «самооцінка», «самопізнання», але 62,3 % студентів мають відсутні знання з сутності поняття «автопсихологічна компетентність» та 36,3 % сутності поняття «психологічна компетентність». Правильні відповіді з усіх понять у середньому мають 4,46 % майбутніх фахівців з інформаційних технологій, відсутні знання з даних понять спостерігаються у 29,51 % студентів.

Визначивши рівні когнітивного компоненту автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій ми отримали наступні дані: низький рівень сформованості когнітивної складової автопсихологічної компетентності мають 22,5 % студентів; 66,0 % середній рівень, та тільки 11,3% мають високий рівень сформованості когнітивного компоненту автопсихологічної компетентності.